Discurs de Jordi Cuixart sobre el català i el castellà: “Jo sóc fill d’una murciana i d’un badaloní”

La meva realitat és la de molta gent: no hem renunciat mai a allò que es parlava a casa nostra; però, en canvi, la llengua catalana la sentim com a pròpia

Jordi Cuixart

Jo sóc fill d’una murciana i d’un badaloní. Fill d’una carnissera que va acabar treballant al centre de Santa Perpètua de Mogoda. Ara és una ciutat; però, quan jo hi vaig anar, era un poble obrer amb molta dignitat de ser-ho. Amb una consciència nacional hereva de la tradició del PSUC, però també d’aquelles parròquies arrelades al poble i al territori, que tenien un gran compromís amb tot el que feia referència a la cultura popular. I fill de badaloní, també un obrer que va acabar vivint a Santa Perpètua perquè hi van traslladar la fàbrica que era inicialment a Badalona.

La meva realitat és la de molta gent. El meu pare, que es deia Cuixart Romeu i no sé quants cognoms més, va renunciar a la llengua familiar amb tota normalitat i van començar a parlar en castellà a casa, també amb tota normalitat. Quan tens feina per arribar a final de mes, com era la condició dels meus pares, sovint no tens gaire temps per dedicar-te a una altra cosa.

Fruit d’aquestes renúncies, l’atzar va fer que la meva mare anés a espetegar a una carnisseria del centre del poble, a Santa Perpètua, on l’entorn estava molt catalanitzat. Vam començar a néixer els germans i va ser la meva mare, la murciana, qui va dir –i això ho explica molts cops el meu pare, amb molt d’orgull–: “**Oye, nene, si estamos viviendo en Catalunya, a los niños les vamos a hablar en catalán, ¿no?**”. El meu pare va dir: “Ah, pues vale”. Si aquest li hagués dit una altra cosa, és possible que, qui avui us parla aquí, no fos ara el president d’Òmnium. No és que tingui un mèrit especial ser el president d’Òmnium, però aquest segur que no és un èxit del meu pare ni de la meva mare, no d’ells sols. És un èxit col·lectiu. Hem de posar en valor que el president d’Òmnium prové d’aquesta realitat.

Podem estar parlant de desenes de milers de catalans que vam viure aquesta realitat. A casa es parlava en castellà amb tota normalitat. **No hem renunciat mai a allò que es parlava a casa nostra; però, en canvi, la llengua catalana la sentim com a pròpia**. Ens l’estimem i fins i tot –i permeteu-me l’excés de vehemència– hi podem dedicar tantíssimes hores com us podeu arribar a imaginar que suposa ser el president d’una entitat tan històrica, tan insigne en la defensa del català com és Òmnium Cultural. Penso que aquest fet l’hauríem de posar tots plegats més en valor, perquè no és un èxit d’una sola persona, sinó que és un èxit col·lectiu.

> Ja és hora que posem en valor el sentiment d’autoestima col·lectiva i de pertinença que tenim a Catalunya

A Santa Perpètua, a Sabadell o Santa Coloma de vegades algú es neguiteja que es parli castellà al pati de l’escola… D’acord. Però, si agafeu l’epistolari de la Rodoreda amb en Joan Sales, l’editor,

veureu que l'any 1945 li deia, en una situació molt tràgica: "Rodoreda, envia'm ja les galerades perquè a la ciutat de Barcelona, avui per avui, no hi ha pas més de 10.000 famílies que puguin llegir en català". Aquesta realitat ha canviat i això no vol dir que hàgim de ser cofois ni complaents. Ni de bon tros. El que sí que hem de saber és que **venim de lluny i que venim d'una situació molt, molt, molt adversa**.

Em sentia identificat amb els companys de l'escola Rosselló-Pòrcel, la primera on es va implementar el model d'immersió lingüística en català, perquè a mi també em passa això que ells expliquen de la seva experiència amb el català i el castellà. Em trobo molts excompanys de classe amb qui parlava en castellà que em diuen: "No, no, parla'm en català, parla'm en català". I eren gent que practicaven una certa exclusió. M'havien arribat a dir "el catalán". Jo arribava a casa i deia "hostia, ¿yo soy el catalán?". La meva mare em deia: "**Tu ets el que parles català, però és que catalans ho som tots**". La meva mare, la murciana, em deia: "Jordi, tranquil perquè catalans ho som tots". Aquesta és la segona lliçó.

La tercera lliçó és que no ens n'estem adonant, però a part de totes aquestes coses, l'ascensor social en aquest país ha funcionat durant molts anys. He tingut una tercera sort molt gran. Un dia se'm va posar a la ceba que volia crear la meva pròpia empresa i la vaig poder crear. **A Catalunya és possible que una persona, filla de treballadors, creï el seu propi projecte empresarial sense que ningú li pregunti pel seu origen**. En tot cas, se l'interpel·la pel seu destí i per les ganes que tingui de guanyar-se la vida a Catalunya. Jo vaig poder crear una empresa on fabriquem maquinària d'envasar i embalatge amb vora 70 treballadors, on tot és l'exportació.

Us puc assegurar que tenim una immensa sort: ara comencem a tenir alumnes en pràctiques a l'empresa que són xinesos, però també són catalans. Igual que jo vaig a Sud-amèrica i puc parlar la llengua que s'hi parla amb una capacitat i una fluïdesa espectacular, ara **ja tenim ciutadans fundacionals d'aquesta Catalunya, la d'avui, que parlen xinès, urdú o àrab amb una fluïdesa espectacular**. No renuncien a la seva llengua materna i tampoc renuncien a ser ciutadans de ple dret d'aquest país. Això, des d'una òptica de multiculturalitat i de progrés, és molt enriquidor; però, des d'una òptica empresarial, no us podeu arribar a imaginar el que suposa tenir treballadors que es poden comunicar amb la llengua pròpia a qualsevol racó del món.

He pensat que aquests tres exemples són suficientment enriquidors perquè ens adonem tots i totes que estem parlant d'un èxit col·lectiu, d'una lluita compartida. Estem parlant d'un fet que ens ha de generar orgull i autoestima. Allò que admirem de moltes altres nacions, d'altres racons del món. Com als Estats Units, on el fet migratori és estructural –igual que a Catalunya– i tenen aquesta condició de "som tots fills d'immigrants, però som ciutadans dels Estats Units". Amb totes les mancances que els podem trobar.

Aquest sentiment d'autoestima col·lectiva de pertinença, penso que ja és hora que tots plegats el posem més en valor a Catalunya. Aquest, si més no, és l'objectiu d'Òmnium igual que el dels nostres fundadors. Cinc empresaris visionaris d'aquestes classes burgeses compromeses també amb el futur del país, que van decidir crear una entitat cultural com Òmnium per crear mestres de català i compartir llengua i cultura catalanes entre tots i totes sense que ningú hagués de renunciar a res. Per tant, ens sembla que no estem fent res que no haguessin fet ja els nostres fundadors fa més de 55 anys.

Avui és un dia especial per a tots aquells que a casa no renunciem a seguir podent parlar en castellà amb tota normalitat, però que també ens estimem molt, molt, molt la llengua catalana. Ens la sentim com a pròpia i estem convençuts que **el futur d'aquest país el decidiran els catalans i les catalanes**. Moltíssimes gràcies.

Jordi Cuixart és president d'Òmnium Cultural i va fer aquest discurs el 17 de febrer de 2017 a Santa Coloma de Gramenet en un acte de la campanya 'Lluites Compartides'.